

13 Σεπτεμβρίου 2017

Η «ψυχούλα» της Βίκυς Μοσχολιού

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός





Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου

Πριν λίγο καιρό έφυγε από τον κόσμο αυτό η πολύ γνωστή στο κοινό λαϊκή τραγουδίστρια Βίκυ Μοσχολιού. Και όπως ήταν φυσικό πολλά Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως, έντυπα και ηλεκτρονικά, αφιέρωσαν σελίδες και εκπομπές για να παρουσιάσουν το έργο και την προσωπικότητα της πολυτάλαντης αυτής τραγουδίστριας.

Το βράδυ της ημέρας που εψάλη η εξόδιος ακολουθία της στον Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, η κρατική Τηλεόραση μετέδωσε μια παλαιότερη συνέντευξή της, στην οποία η ίδια απεκάλυπτε προσωπικά στοιχεία της ζωής της, από την μικρή της ηλικία μέχρι την εποχή εκείνη που έδωσε την συνέντευξη.

Το μεγαλύτερο μέρος της συνέντευξεως το παρακολούθησα με μεγάλη προσοχή, διότι είχαν γραφή και ειπωθή πολλά για το πρόσωπό της. Μου έκανε εντύπωση η

ειλικρίνειά της και η απλότητα με την οποία διηγείτο πτυχές της ζωής της. Ιδιαιτέρως, όπως ήταν φυσικό, πρόσεξα αυτό που είπε, ότι πριν από κάθε σοβαρή εργασία της έκανε κομποσχοίνι και παρακαλούσε τον Χριστό και την Παναγία να την βοηθήσῃ. Βέβαια κατά καιρούς άκουγα ότι είχε σχέση με την εκκλησιαστική ζωή.

Ενθυμούμαι ότι κατά τις επισκέψεις μου στο Άγιον Όρος, ιδιαιτέρως στην Ιερά Μονή του Οσίου Γρηγορίου, είχα συναντήσει έναν μοναχό που ήταν θείος της, αδελφός της γιαγιάς της, ο οποίος μας μιλούσε για την ανηψιά του Βίκυ Μοσχολιού, ότι δηλαδή είχε επικοινωνία μαζί της και την συμβούλευε για την χριστιανική ζωή. Πρόκειται για τον γερο-Ησύχιο, που ήταν όνομα και πράγμα ησύχιος, άγιος Μοναχός, ο οποίος πάντοτε μας μιλούσε πολύ πνευματικά. Κυρίως μας διηγείτο ιστορίες από προηγούμενους γέροντες μοναχούς, που είχαν προβλέψει την έξοδό τους από τον κόσμο αυτό και είχαν προετοιμασθή κατάλληλα και έφυγαν εν μετανοία και προσευχή. Η μορφή του γέροντα Ησυχίου μου είχε κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση.

Βλέποντας, λοιπόν, το βράδυ εκείνο την συνέντευξη της Βίκυς Μοσχολιού, είδα όλη την ζωή της, όπως την περιέγραφε, θυμήθηκα τον Αγιορείτη Γρηγοριάτη μοναχό και δεν μπορούσα να κοιμηθώ, αλλά συνέχεια αυθόρμητα μου ήλθε να προσεύχομαι για την ανάπταυση της ψυχής της. Σχεδόν όλη την νύχτα την πέρασα σε αυτήν την κατάσταση.

Επειδή, όμως, δεν θυμόμουν επακριβώς το όνομα του γερο-Ησυχίου και το συνέχεια με ένα άλλο όνομα, την επομένη ημέρα το πρωΐ τηλεφώνησα στην Μονή Γρηγορίου για να ρωτήσω πώς λεγόταν ο μοναχός αυτός για να το επιβεβαιώσω. Ο μοναχός που σήκωσε το τηλέφωνο μου είπε ότι επρόκειτο για τον γερο-Ησύχιο. Τον ευχαρίστησα και έκλεισα το τηλέφωνο.

Μετά από λίγο, όμως, μου τηλεφώνησε ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής, Αρχιμανδρίτης Γεώργιος, με την ευγένεια και την ευαισθησία που τον διακρίνει και την αγάπη του προς όλους τους ανθρώπους και στο πρόσωπό μου, για να με ρωτήσῃ αν ήθελα κάτι περισσότερο. Μου είπε δε ότι στην Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου, μετά την κοίμηση του γερο-Ησυχίου, που ήταν ένας ευλογημένος μοναχός με εκκλησιαστική συνείδηση και ορθόδοξο φρόνημα, βρέθηκε μια επιστολή της ανηψιάς του Βίκυ Μοσχολιού, στην οποία φαίνεται η προσωπικότητά της, και με ερώτησε εάν ήθελα να μου την αποστείλη για να την χρησιμοποιήσω κατά την κρίση μου.

Τον ευχαρίστησα και την επομένη ημέρα μου έστειλε την χειρόγραφη επιστολή της Βίκυ Μοσχολιού που είχε αποστείλει στον θείο της, αείμνηστο γερο-Ησύχιο, που

κοιμήθηκε σε ηλικία 103 ετών, την οποία απέστειλε η Μοσχολιού πριν δέκα χρόνια, ήτοι το 1994 (ήταν τότε ηλικίας 52 ετών) και την διάβασα με πολύ μεγάλη συγκίνηση. Με άδεια του Αρχιμ. Γεωργίου Ηγουμένου της Ιεράς Μονής, θα δημοσιεύσω την επιστολή αυτή με μερικές αναγκαίες περικοπές και θα κάνω μερικά σχόλια, για την ωφέλεια των Χριστιανών και την ανάπτυξη της ψυχής της αειμνήστου Βασιλικής (Βίκυς).

1. Η επιστολή

“Αξιοσέβαστε Θείε, ευλογείτε.

Έχω ακούσει από πολλούς Ιερείς για την αγιωσύνη που έχετε, και από την Μητέρα μου. Εγώ, η τόσο αμαρτωλή και ανάξια αισθάνομαι πολύ τυχερή που σάς έχω θείο, και συγχρόνως λυπάμαι που ποτέ δεν σάς γνώρισα.

Είστε ευλογημένος άνθρωπος που από νέος ακολουθήσατε τον σωστό δρόμο του Θεού. Δυστυχώς εμείς μπήκαμε στην βιοπάλη της ζωής, και όσο και να καταλαβαίνουμε τα λάθη μας, δεν μπορούμε να κάνουμε πίσω.

Θείε μου, από παιδάκι δουλεύω και σήμερα αισθάνομαι πολύ κουρασμένη. Ευχαριστώ πάντα τον Κύριό μας και την Παναγιά για το θείο δώρο που μου χάρισαν (τη φωνή) να μπορέσω να βοηθήσω τους γονείς μου, τα αδέλφια μου και τον κόσμο. Όμως τώρα είμαι 52 ετών και παρακαλώ την Παναγία να με βοηθήσει να τακτοποιηθώ, να σταματήσω, μήπως και βάλω την ζωή μου σε μια σειρά. Κάποτε έκανα καθήκοντα Μοναχής και δούλευα. Όμως αυτό με κούρασε πολύ...

Βέβαια ξεμολογήθηκα, έκλαψα και κλαίω πικρά και παρακαλώ την Παναγία και τον Χριστό μας να με συγχωρέσουν και να είναι μαζί μου. Βλέπετε, Θείε μου, ότι ο άνθρωπος όσο και να ξεφύγη, άμα έχει μεγαλώσει με χριστιανικές αρχές, κάποτε συνέρχεται. Αυτό κάνω και εγώ. Προσπαθώ να βρω τον δρόμο του Θεού, που κάποτε ήμουν και που μου άρεσε πολύ. Ας ελπίσω ότι ο Χριστός και η Παναγία θ' ακούσουν τις προσευχές μου γιατί δεν θέλω να χαθή η ψυχούλα μου.

Θείε μου, θέλω να σου πω πώς έχω δύο κοριτσάκια, την Ουρανία και την Βαγγελία, είναι δύο καταπληκτικά παιδιά. Τα έχω παντρέψει και τα δυο με πολύ καλά παιδιά. Η Ουρανία μου έκανε και ένα κοριτσάκι που είναι τώρα 3 μηνών.

Θείε μου, θα ήταν μεγάλη η ευλογία, αν μπορούσα να σας δω, γιατί έχω πολλά να πω. Θέλω να ανοίξω την καρδιά μου, να με ακούσετε, να γονατίσω μπροστά σας, να κλάψω. Και τότε να έρθη η θεία φώτιση.

Θείε μου, εσείς που είστε ένας άνθρωπος του Θεού προσευχηθήτε για μένα και για την οικογένειά μου για τα παιδάκια μου και το εγγονάκι μου να τακτοποιηθώ και

να φύγω από αυτή την δουλειά που μ' έχει κουράσει.

Θα ήταν μεγάλη ευλογία αν κάτι προσωπικό σας αντικείμενο μου στέλνατε, θα το είχα σαν ιερό κειμήλιο από εσάς, κάτι που αγαπάτε πολύ.

Δεν θέλω να σάς κουράσω πιο πολύ. Ο Θεός να σάς έχει καλά πάντα.

Τις ευχές σας η ταπεινή ανηψιά σας

Βασιλική (η Βίκυ) Μοσχολιού.

Υ.Γ. Σάς στέλνω αυτό το γράμμα με τον Πάτερ Νικόδημο, ο οποίος ήρθε στο Σπίτι μου με την Μητέρα του και έφερε την ευλογία. Ο Πάτερ Νικόδημος μου έδωσε δύο φωτογραφίες σας και χάρηκα πάρα πολύ που σάς είδα. Βλέπω ότι μοιάζετε πολύ με την Γιαγιά μου της Μαριάμ. Επίσης, μου έδωσε πολύ ωραίες χάρτινες εικονίτσες και ωραία βιβλία και μοσχοθυμίαμα. Ήταν Θεού δώρο να στείλετε τον Πάτερ Νικόδημο, γιατί είναι σαν να είσαστε εσείς εδώ”.

2. Παρατηρήσεις

Αν και είναι εύγλωττη η επιστολή, ωστόσο θα ήθελα να κάνω μερικά σχόλια, ως ένα μικρό μνημόσυνο της.

α) Και προ και μετά την κοίμηση της Βίκυς Μοσχολιού πολλοί μίλησαν για το ταλέντο της, τις φωνητικές της ικανότητες και την προσφορά της στο λαϊκό τραγούδι. Είπαν ότι “τραγούδησε 1.400 τραγούδια όλων των Ελλήνων Συνθετών και εκ των οποίων τα 450 έγιναν μεγάλες επιτυχίες”. Όλα αυτά είναι αναμφισβήτητα. Άλλα εμένα ως Επίσκοπο με απασχολεί ο εσωτερικός της κόσμος, που φαίνεται να είναι πλούσιος και ευαίσθητος. Στο γράμμα φαίνονται καθαρότατα τα αισθήματα που την διακρίνουν. Οπότε, στο τομέα αυτόν η προφορά της έχει μια διαχρονικότητα, ως προσώπου και κατ' εικόνα Θεού δημιουργημένης.

β) Διαβάζοντας κανείς προσεκτικά το γράμμα της, διακρίνει όλα τα χαρίσματα του επιστολιμαίου κειμένου, δηλαδή τα χαρίσματα της προσωπικής επιστολής. Όταν μιλά κανείς και μάλιστα σε ευρύ κοινό, ή όταν γράφη μια επιστημονική μελέτη, συνήθως αυτοπειριορίζεται, αυτοελέγχεται και αυτολογοκρίνεται. Οι προσωπικές όμως επιστολές που στέλνονται σε αγαπητά πρόσωπα είναι στην πραγματικότητα ξεσπάσματα καρδιακά.

Ακριβώς σε αυτήν την επιστολή που είδαμε προηγουμένως φαίνονται όλα τα χαρίσματα της προσωπικότητος της Βίκυς Μοσχολιού, όπως η απλότητα, η μεγαλοκαρδία, η ευαισθησία, η ειλικρίνεια κ.ά. Γράφει σε ένα σημείο: “θέλω να ανοίξω την καρδιά μου, να με ακούσετε, να γονατίσω μπροστά σας, να κλάψω”.

Πρόκειται για ένα γράμμα “εξομολογητικό” και καρδιακό, που απέχει όμως από τον συναισθηματισμό. Άλλωστε υφίσταται τεράστια διαφορά μεταξύ αισθήματος και συναισθήματος.

γ) Η επιστολογράφος εκφράζει επανειλημμένως την πίστη της στον Θεό. Ευχαριστεί τον Θεό, “τον Κύριό μας”, όπως γράφει, και την Παναγία για το δώρο της φωνής που της χάρισαν. Επομένως έχει βαθύτατη αίσθηση της δωρεάς του Θεού. Παρακαλεί την Παναγία και τον Χριστό να την συγχωρούν και να είναι μαζί της: “να με συγχωρέσουν και να είναι μαζί μου”. Ζητά “την θεία φώτιση” και γενικά σε όλο το γράμμα φαίνεται η σχέση της με τον Θεό και εκφράζει την γνωστή φράση από τις ευχές της Πεντηκοστής: “σοι μόνω αμαρτάνομεν και σοι μόνω λατρεύομεν”.

Συγχρόνως εκφράζει και την εμπιστοσύνη της και τον σεβασμό της στους ανθρώπους του Θεού, όπως είναι ο θείος της. Έχει ακούσει για την “αγιωσύνη του”, θεωρεί ότι είναι ευλογημένος άνθρωπος που ακολούθησε τον δρόμο του Θεού, αισθάνεται “τυχερή” που τον έχει θείο, λυπάται που δεν τον γνώρισε προσωπικά, ζητά τις ευχές του για την ίδια και την οικογένειά της, επιθυμεί μια συνάντηση μαζί του για να ανοίξη πλήρως την καρδιά της και τον παρακαλεί να της αποστείλη κάποιο προσωπικό του αντικείμενο ως “ευλογία” και ως “ιερό κειμήλιο”.

δ) Στην επιστολή αυτή φαίνεται ότι μεγάλωσε “μέ χριστιανικές αρχές” και τα εκκλησιαστικά αυτά βιώματα τα οποία είχε από την μικρή της ηλικία την ακολουθούν σε όλη την ζωή της. Είναι πολύ σημαντικό που γράφει σε ένα σημείο: “κάποτε έκανα καθήκοντα Μοναχής και δούλευα. Όμως αυτό με κούρασε πολύ”. Αυτή η έκφραση “έκανε καθήκοντα μοναχής”, σημαίνει ότι ζούσε ως μοναχή με προσευχή, με εγκράτεια, ακόμη και όταν εργαζόταν στα Κέντρα τις νυκτερινές ώρες. Και όπως γράφει σε άλλο σημείο, ακολουθούσε τον δρόμο του Θεού που της “άρεσε πολύ” και θυμάται όλη αυτήν την εμπειρία. Γι' αυτό γράφει: “ο άνθρωπος όσο και να ξεφύγει, άμα έχει μεγαλώσει με χριστιανικές αρχές κάποτε συνέρχεται. Αυτό κάνω και εγώ. Προσπαθώ να βρω τον δρόμο του Θεού που κάποτε ήμουν και που μου άρεσε πολύ”.

Αυτό μου θυμίζει τον άσωτο υιό της παραβολής, ο οποίος εξεδήλωσε μετάνοια, όχι μέσα από ιδεολογίες, αλλά από την ανάμνηση της αγάπης του πατέρα του, όπως την έζησε στο πατρικό του σπίτι. Συνέκρινε, λοιπόν, αυτήν την πατρική αγάπη με την ζωή της στερήσεως την οποία περνούσε και αυτό αύξησε την μεγάλη αγάπη του για την επιστροφή.

ε) Ακριβώς το προηγούμενο σημείο δείχνει την μετάνοια της Βίκυς Μοσχολιού και

την μεγάλη αρετή της αυτομεμψίας που την διακρίνει. Αισθάνεται τα λάθη τα οποία έκανε ως άνθρωπος, αλλά ταυτόχρονα ομολογεί: “εξομολογήθηκα, έκλαψα και κλαίω πικρά και παρακαλώ την Παναγία και τον Χριστό μας να με συγχωρέσουν και να είναι μαζί μου”. Αυτή η φράση είναι πάρα πολύ σημαντική και δείχνει το όλο περιεχόμενο της μετανοίας της που δεν ήταν απλώς μια τυπική εξομολόγηση, αλλά μια διαρκής κατάσταση κλάματος και δακρύων για να λάβη συγχώρεση από τον Θεό και ο Θεός να είναι μαζί της. Αυτό που παρατηρεί κανείς στην επιστολή της είναι το χάρισμα της αυτομεμψίας, το οποίο τόσο πολύ έχουν εξάρει οι Πατέρες της Εκκλησίας και δείχνει μια κατάσταση πνευματικής υγείας.

Μέσα στο πνεύμα της μετανοίας και επειδή έχει ανάμνηση της χριστιανικής ζωής την οποία ζούσε στα παιδικά της χρόνια, παρακαλεί την Παναγία να την βοηθήση να σταματήσῃ την εργασία την οποία έκανε, όπως γράφει: “μήπως και βάλω την ζωή μου σε μια σειρά”. Και όπως ομολογεί: “από παιδάκι δουλεύω και σήμερα αισθάνομαι πολύ κουρασμένη”. Ποιός μπορεί να μη συγκινηθή από αυτήν την έκφραση μιας απλής ψυχής;

στ) Η βασικότερη και σημαντικότερη φράση στο γράμμα αυτό που με συγκίνησε είναι η ακόλουθη: “ας ελπίσω ότι ο Χριστός και η Παναγία θ’ ακούσουν τις προσευχές μου γιατί δεν θέλω να χαθή η ψυχούλα μου”. Την ψυχή της την ονομάζει “ψυχούλα”, αφού η ίδια εγνώριζε την ευαισθησία που υπήρχε μέσα της. Επειδή δεν θέλει να χαθή η ψυχούλα της, γι’ αυτό προσεύχεται στον Χριστό και την Παναγία και ελπίζει ότι θα ακούσουν τις προσευχές της. Πιστεύει στην μέλλουσα ζωή και στην αιώνια ύπαρξη του ανθρώπου.

Και μεις με την σειρά μας ελπίζουμε ότι ο Θεός, ο Οποίος είναι αγάπη, “έρως και εραστόν”, θα ακούση τις προσευχές της και δεν θα αφήση να χαθή η “ψυχούλα” αυτής της γυναίκας με μια τέτοια καρδιακή απλότητα.

ζ) Από όλο το περιεχόμενο της επιστολής, αλλά και από το υστερόγραφο φαίνεται και η προσφορά του Αγίου Όρους και των Αγιορειτών Πατέρων. Σε Αγιορείτη Πατέρα -τον θείο της- γράφει μια τέτοια καρδιακή επιστολή, αλλά και οι μοναχοί της Ιεράς Μονής του Οσίου Γρηγορίου με την ευλογία του Ηγουμένου π. Γεωργίου είχαν την επικοινωνία μαζί της και την έκαναν να εκφρασθή εξομολογητικά. Επομένως, βλέπουμε εδώ την μεγάλη προσφορά και την ιεραποστολή των Ιερών Μονών, αλλά θα μου επιτραπή να πω της Ιεράς Μονής Γρηγορίου με το ποιμαντικό “πνεύμα” το οποίο έχει εμπνεύσει ο Γέροντας της Ιεράς Μονής.

Την επιστολή αυτή, μέσα στην οποία εκφράζει όλο αυτό το πνεύμα της μετανοίας και προσευχόταν να την βοηθήσῃ ο Θεός, όπως έλεγε, “νά φύγω από αυτήν την δουλειά που μ’ έχει κουράσει”, την έγραψε όταν ήταν σε ηλικία 52 ετών, δηλαδή

πριν δέκα χρόνια. Αν σκεφθή κανείς ότι εκοιμήθη σε ηλικία 62 ετών και μάλιστα τα δύο τελευταία χρόνια πέρασε μέσα από την εξαγνιστική ενέργεια της ασθένειας της εποχής μας, τότε αντιλαμβάνεται ότι αυτή η “ψυχούλα” έγινε ακόμη πιο “ψυχούλα” και επομένως θα έγινε δεκτή από τον Θεό.

Εύχομαι με όλη μου την καρδιά ο Θεός να την έχη κοντά Του και να ψάλη με τους αγγέλους και το χορό των αγίων, όχι τα τραγούδια της, αλλά τον τρισάγιον ύμνο στον Τρισάγιο Θεό, που αγαπά τον άνθρωπο και κυρίως αυτούς που μετανοούν.-

Πηγή: parembasis.gr